

פחד דוד

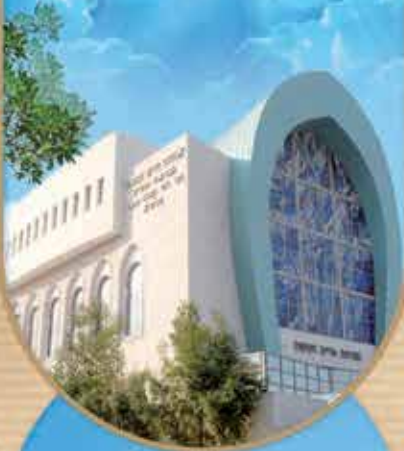

פרשת נצבים וילך
כ"ה אלול
תשע"ז
887

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות
6:09 | 6:25 | 6:16 | 6:27

מוצאי שבת
7:20 | 7:22 | 7:22 | 7:23

רבינו תם
8:01 | 7:58 | 8:00 | 8:01

המולד: בליל שני בשעה 10 ו-14 חלקים ראש חודש אלול: בימים שלישי-רביעי

הילולא
דצדיקיא

- כה - רבי יחיאל מיכל המגיד הקדוש מזלוטשוב
- כו - כ"ק המלוב"ן רבינו חיים פינטו הגדול זיע"א
- כז - רבי שלום רוקח שר שלום האדמו"ר מבעלז
- כח - רבי חיים יהודא לייב אורבך
- כט - רבי שלמה אמארייליו מח"ס 'שו"ת כרם שלמה'
- א - רבי יהודא עייאש
- ב - רבי סלמאן אליהו

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

משכיל לדוד

עלינו להיזהר מכוח ההשפעה של הגויים

כגון שהעולם נברא בידי בורא עולם בדיוק נפלא, ולא יתכן לומר שהעולם נברא ככזו מושלמות ככה לבדו. וקיום העולם יוכיח שמוכרח להיות בורא שברא את העולם, והוא שומר עליו ומחדש אותו בטובו בכל יום ככמעשה בראשית. בלתי אפשרי שאדם יחזור מעבודתו לביתו וימצא שולחן ערוך וכל מעדני עולם על השולחן, ויאמר אותו בן אדם שהאוכל הוכן מעצמו והוגש לשולחן לבדו, וכן מפליג בדמיונו שהכלים שבהם אכל את הארוחה עלו על השולחן לבדם ואחר כך אף נטפו והתנקו מעצמם. כל כך מנותק ומוזר הוא לחשוב שהמוזן בא מעצמו מבלי שמישהו יטרח בהכנתו, הרי זו מחשבת שטות גמורה והדבר לא יתכן כלל וכלל, ומי ישים עצמו ללעג וצחוק ויאמר דברים כאלו, הרי אך פשוט הוא שהאדם הוא זה שצריך לטרוח ולעמול על קניית המזון והכנתו, ולולא יעשה זאת בעצמו או אחד מבני ביתו ומשרתיו, האוכל לא יבוא מעצמו.

ואכן קשה עד מאוד כיצד ישנם אנשים החושבים שהעולם נברא לבדו ללא כוח עליון, ראייתי בעצמי אנשים הרחוקים בדעותיהם וקשה להם להאמין במציאות בורא העולמים אשר מקיים את עולמו דבר יום ביומו. ולמרות שרואים הם דברים הגלויים לעין, עם כל זאת אינם מתאמצים להכיר באמת שישנו בורא לעולם אשר ברא גם אותם ומשגיח עליהם.

לפיכך בא משה רבנו ואומר לבני ישראל להיזהר מכוח ההשפעה של הגויים שאינם עוסקים בתורה, ואף הם אם אינם לומדים תורה, הם עלולים לבוא לידי ספיקות באמונת ה' יתברך עד כדי כפירה, חס ושלום. ומתוך אותה קרירות באמונה יכול האדם לבוא ולטעון אף על הדברים הגלויים והנראים לעין שחלילה לא הבורא הוא זה שבראם ויצרם בדעת בינה והשכל.

ומסיבה זו משה רבנו אומר לעם ישראל להתחזק באמונת ה' על ידי ריבוי לימוד התורה וקיום מצוותיה, ומתוך שהאדם ישקיע עצמו בדברי התורה הקדושה, הוא יתחזק באמונת ה' בדברים הגלויים לעין ויראה בהם יותר ויותר את הנהגתו של ה' יתברך..

דבר מצוי הוא שכאשר אדם צריך להחליט החלטה מסוימת, הוא בטוח בכל ליבו שיבחר בדרך מסוימת, אך לפתע כאשר הוא בא לידי מעשה, מחשבתו מתהפכת והוא עושה את המעשה ההפוך אשר מתברר למפרע כדבר הנכון והראוי ביותר. ובורו הוא שאצבע אלוקים היא, ורק הקב"ה לבדו הוא זה שסובב את הדבר שהאדם יפעל בצורה זו או אחרת, שהרי כוחותיו ויכולותיו של האדם מוגבלים מעצם בריאתו, ומיהו האדם שיעיד על עצמו שהינו יודע מה יקרה עמו ביום מחר, וכבר מצינו אנשים רבים שהלכו לישון בנחת על משכבם אך לא זכו לפקוח את עיניהם למחרת בבוקר, ה' ישמור.

טוב לו לאדם שירגיל עצמו להאמין בה' יתברך, בתחילה דרך הדברים הגלויים ואחר כך דרך הדברים הנסתרים, וכך יזכה שהשגחת ה' תלווה אותו בכל דרכיו, והוא שאמר הכתוב (שם לב, י) "הבוטח בה' חסד יסובבנו".

"הנסתרות לה' א-להינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת" (דברים כט, כח)

מדוע משה רבנו חש צורך לומר לבני ישראל שהדברים הנסתרים בעולם שייכים לה' יתברך, ואילו הדברים הנגלים והנראים לעין שייכים לבני האדם, מה חידוש יש בדברים אלו, הרי אך פשוט וברור הוא שהדברים הנסתרים הרחוקים מעיניו של בשר ודם שייכים לה' לבדו, היות ואין בכוחו של האדם לראותם, לעומתם הדברים הגלויים והנראים לעין שייכים לבני אדם מתוך כך שביכולתם לחזות בהם ולראותם. ראייתי מובא בפרקי זיכרונותיו של רבי שלמה לורנץ זצ"ל, דברים נפלאים שכתב על מרן הרב שך זיע"א, הדברים מועתקים מתוך ספרו.

"בכל דבר ראה מרן זצוק"ל את היצירה הנפלאה של הקב"ה. כשאכל תפוח פנה אלי ואמר; "תראה איזה פלא, יש בתפוח מספר גרעינים, מכל גרעין בודד יוצא אילן גדול שמניב בכל שנה מאות מאות של פירות מתוקים לחיך, יפים לעיניים ותאוה לבני אדם'. על עניין זה דבר עימי בהתלהבות בכל הזדמנות. כמו כן היה רגיל לומר בפיו 'לפני שאני מתחיל להתפלל אני חייב להבהיר לעצמי את האמונה'. מרן לא נמנע מלחזור על דברים אלו שוב ושוב, הוא לא התכוון להשמיע אותם לאחרים בלבד, בראש ובראשונה ביקש לשננם לעצמו. וכך היה חוזר ללא הרף על ההרגשים של האמונה הפשוטה. הוא סיפר לי שביום כיפורים אחד לפני התפילה אמר לעצמו - אני צריך להבהיר לעצמי את האמונה שבלב לפני שאני מתחיל להתפלל".

והוסיף ואמר מרן זיע"א; "התיישבתי בפניה של בית המדרש, חשבתי על הבריאה הנפלאה והמושלמת כיצד נעשתה והתחלתי לדבר אל עצמי, איזה הבל רוח דעתם של הכופרים החושבים שהכל נברא מעצמו על ידי התפוצצות של חומרים וכו', שבנוסף לקושיה מאין באו החומרים הראשונים, הרי נשאלת השאלה איך יתכן שמהתפוצצות זו יבא עולם שלם מדויק להפליא. הנה מרחק השמש מכדור הארץ הוא בדיוק כפי הנצרך ואילו היתה קרובה יותר אפילו במעט, היה כדור הארץ נשרף. וכן הירח, אילו היה מעט יותר קרוב לארץ היתה הארץ קופאת מבלי חיים על פני האדמה. יתירה מזאת, צריך להיות מטורף כדי לא להרגיש בחוש את האמונה העולה מן החכמה והמדע'. רק אחרי שהבהיר כל זאת לעצמו, התחיל מרן להתפלל".

עד כאן זיכרונותיו של הרב לורנץ אשר הסתופף תחת צילם של גדולי הדור במשך שנים ארוכות ואף היה שופרו הנאמן של מרן הרב שך זיע"א.

לאחר שקראתי מעשה זה, דבריו הנפלאים של מרן הרב שך זצ"ל נכנסו אל לבי ונבהלו עצמותי עד שכולי אמרתי; ה' מי א-ל כמור. ומה גדולה היתה שמחתי שברוך ה' זכינו שיש לנו תורה שעל ידה האדם מעשיר את ידיעותיו להכיר יותר ויותר את הקב"ה, לולא היתה לנו את התורה הקדושה היה מתקיים בנו "לולא תורתך שעשועי או אבדתי בעוניי" (תהלים קיט, צב). בזכות התורה הקדושה מתקיים בנו האמור (שם לה, י) "מציל עני מחזק ממנו", דהיינו שבזכות התורה האדם ניצול מלהיות עני ומן היצר הרע החזק ממנו.

משום כך ראייתי חובה לעצמי לומר שהנה ישנם דברים גלויים וברורים והם ממש בהירים כשמש המאירה על הארץ,

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

החופש מחזיר את האדם למוטב

"והיה כי יבוא עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך... ושבת עד ה' א-לקיך" (ל.א-ב)

מה יכול להביא את היהודי למצב של "ושבת עד ה' א-להיך"? אומרת לנו התורה במשפט תמציתי: "הברכה והקללה אשר נתתי לפניך".

העובדה שקללות וצרות משיבות את האדם למוטב ידועה ומפורסמת היא, אולם כיצד אומרת התורה שגם הברכה תביא את האדם לתשובה, הלא דרכו של שפע להביא את בעליו לידי חטא, כמו שנאמר (דברים לב, טו) "וישמן ישורון ויבעט שמנת עבית כשית ויטוש א-לוה עשהו?"

בספר 'ומתוק האור' מצטט מעשה לבאר את התירוץ שמובא בספר 'אבן שלמה':

רבי שאול רובין היה יהודי מבני ברק שכיהן כראש כולל בעפולה. באחד הימים פגש באירוע כלשהו באחד ממפקדי השב"ס, התפתחה ביניהם שיחה, ותוך כדי כך סיפר לו המפקד אודות בעיה כלשהי המטרידה אותו ביותר: באחד מבתי הכלא בארץ מוחזק אדם אחד במשך שנים ארוכות משום שאינו מוכן לתת לאשתו גט, ולמרות זאת הוא עדיין מתעקש על כך, אולי יש לרב עצה לפתרון הענין המוזר הזה? - שאל המפקד.

"אני מוכן לפגוש אותו" - השיב הרב. עד מהרה אורגנה הפגישה, ולאחר מכן הגיע הרב למפקד השב"ס ואמר לו: "אדם זה לא ייתן גט לעולם, משום שבכלל לא רע לו בכלל, ואם תשאל כיצד יתכן הדבר? התשובה היא שהשנים הרבות שהוא עשה שם, גרמו לו שישכח את טעמו של החופש, והוא כלל אינו סובל אצלכם. אם אתם רוצים שהוא ייתן לאשתו גט, הוציאו אותו לחופש של חצי שנה, אחר כך תכלאו אותו שוב - ותראו שייתן".

המפקד קיבל את הדברים והתחיל להפעיל ועדות שונות על מנת לאשר את השחרור יוצא הדופן הזה, העניין הגיע עד לכנסת, ובסופו של דבר ניתן לכך אישור, ואותו סרבן גט התבשר להפתעתו המרובה שהוא יוצא לחופשי. לאחר חצי שנה - שוב עצרו אותו, ולא חלפו ימים אחדים עד שנתן גט... כעת, כאשר זכר הימים הטובים שבחוץ, היה לו ענין לשוב אליהם.

כך אומרת התורה - הקב"ה ייתן לך צרות כדי להשיבך אליו, אולם כדי שלא תתרגל לרע, הוא גם ישיפע עליך ברכה מפעם לפעם, וכשתיזכר במה שאתה מפסיד, כשאינך עושה את רצונו, יגרם לך הדבר לשוב בתשובה שלימה.

במקום שהשכל נגמר שם מתחילה האמונה

כתב הבית הלוי עה"ת (שמות יב, מג) שבמקום שהשכל אינו יכול לתפוס ולהבין, שם מתחילה האמונה. ויש להוסיף ולומר שבעולם מתרחשות מציאויות לכאורה טבעיות המתקבלות בתפיסתנו והבנתנו, אך לעומת כן ההכרה במציאות ה' יתברך היא בגדר אמונה, היות ואין בכוח שכל בן אנוש לתפוס ולהבין את הדבר לאשורו ולעמקותו, ובמקום שהשכל נגמר, שם האמונה מתחילה.

מעיד אני על עצמי שמאז היותי ילד קטן ורך לימים, כ"ק אבא זיע"א החדיר בנו את האמונה בעצמות, ולעיתים בדרך קצת קשה וכואבת. ומכיוון שראינו שהאמונה הינה בנפשו של אבא זצ"ל, גם אנו ספגנו זאת וידענו תמיד שאנו כיהודים יש לנו דרך אחרת שאינה כדרכם של אומות העולם ופורקי העול, ובהכרח הוא שאנו מצויים מן העבר האחר.

מנהג היה לאבי זצ"ל להדליק מידי יום בבית הכנסת נרות נשמה לעילוי נשמת הצדיקים. באחד הימים, אבא זצ"ל הדליק את כל הנרות, אך כשהגיע לנרו של רבי דוד בן ברוך כהן אזוג ע"ה, אול לו השמן והוא ביקש מאחי רבי חיים שליט"א שיביא לו נר שעווה פשוט.

והנה כשאבי ע"ה בא להדליק את הנר לעילוי נשמת רבי דוד בן ברוך ע"ה, הוא ניכוה מן הנר וחליפתו נשרפה מעט. כשהבחין בכך אחי רבי חיים שליט"א, הוא אמר לאבי ע"ה שיתכן ויש בזה להראותו שרבי דוד בן ברוך ע"ה מקפיד עליו על כך שהדליק את נרו מנר שעווה ולא משמן כפי שהדליק את שאר הנרות.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "שוש אטיש בה" (ישעיה ס"א)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא הפטרה השביעית והאחרונה משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל מהשבת שלאחר תשעה באב.

נצור לשונך

גורם להרוג נפשות רבות

תולה ארץ על בלימה

המרגל בחברו עובר בלא תעשה, שנאמר, "לא תלך רכיל בעמך" ועוון גדול הוא, וגורם להרוג נפשות רבות מישראל. לכך נסמך לו, "לא תעמד על דם רעך". צא ולמד, מה ארע מרכילותו של דואג האדומי, שנהרגה על ידי זה כל נוב עיר הכהנים.

זכר צדיק לברכה

- הוא משה. וכתר כהונה בידי אהרן הכהן ובניו.

אף אחד מכל אלה המוכתרים לא זכה לעשיית המשכן, עד שבא בצלאל שהיה לו שם טוב שהוא עולה על גביהן, ושם טוב של אבותיו כי קדשו שם המקום ברבים, חור נהרג על קידוש השם ויהודה בן יעקב שהיה מאבותיו קדש השם ברבים, ועל כן הוא זכה לעשות המשכן, ובזכות שהיה לו שם טוב עולה הוא על גביהן, ודורשים את שמו הטוב בצלאל בצל אל היה בצל ה' ולכן זכה לעשות את המשכן של הקב"ה.

על זה הדרך הצדיק הזה עליו השלום גם הוא היה לו שם טוב, ושמעו הולך בכל הארץ, ושמו חיים הוא על שם התורה הנקראת עץ חיים, שנאמר (משלי ג, יח) עץ חיים היא למחזיקים בה, והוא זכרו לברכה רבי חיים זכה לחיים שהיא התורה, והיה לו אורך ימים ושנות חיים.

לא יועיל הון ביום עברה

דבר ידוע ומפורסם שהעולם הזה נמשל לערב שבת, והעולם הבא נמשל ליום השבת, שהם שני ימים רצופים, זה טרחתו גדולה וזה מנוחתו גדולה, שהוא יום שבת שינוח בו ומענג נפשו אחר הטורח שהיה לו בערב שבת. וכך הוא העולם הזה שטורח בו האדם ובאין עליו יסורין כדי שירש עולם הבא ולנוח בו.

על כן מצינו אצל הצדיקים שבמיתתם נאמר עליהם כי נח נפשיה דרבי. ולהיפך הרשעים שיש להם מנוחה בעולם הזה ובמיתתם יש להם ערבוב רב [חוסר מנוחה], כמו נבוכדנצר שעבר את העולם הזה בהשקט ובטח, ואילו בעולם הבא שחקו עצמותיו. וכדי שבן אדם יזכה למנוחה בעולם ההוא יצטרך להכין צידה, ויתן צדקה לעניים ויהיה רחמן על בריותיו, ואיש את רעהו יעזורו ככתוב כל חלב לה'.

ובמדרש אמרו מעשה שהיו רבותינו החסידים הולכים על מנת לגבות צדקה לעניים ונכנסו לחצר אחד הבתים כדי לבקש מבעל הבית, ואז שמעו אותו אומר [לאשתו שתכין] לבנו שיכין עולשים [ירק מר] לארוחת הבוקר כדי שלא יהיו להם הוצאות רבות [שכן ירק זה הוא זול]. אזי אמרו אותם החכמים במהירות נברח מפה, זה אדם קמצן לעצמו, וכיצד ייתן צדקה לאחרים.

בינתיים בעל הבית שמע את דבריהם ומיהר לקרוא להם כדי לתת להם, ונתן להם צדקה בעין יפה. אמר להם רבותי מפני מה הייתם נרתעים, אמרו לו שמענו אותך אומר לבנך שיכין מאכל עדשים כדי שלא יהיו לך הוצאות, ועל כן נטלנו קל וחומר איך יהיה לך לב לתת צדקה.

ענה להם רבותי לדבר מצווה איני וותרן ומן המובחר אני נותן לצדקה, שכן העולם הזה נמשל לערב שבת ועולם הבא נמשל ליום שבת, והוא עולם שכולו שבת ומנוחה, ואין לעשות דירת קבע בעולם הזה אלא דירת עראי, וכל העושה דירת קבע בעולם הזה נקרא עם הארץ, כפי שקרה לנבוכדנצר, שעשה העיקר שלו העולם הזה, ואמר (דברים ח, יז) "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה". ואמר הלא זאת היא בבל רבתא שאני בניתי לבית מלכות בתוקף חוסני וליקר הדרי.

מכל מקום נתגלגלו הדברים עד שנשא ראש כלפי מעלה, ואז סטרו הקב"ה על פיו עד שהתוודה במו פיו וכל דיירי ארעא כלא חשיבין. רוצה לומר, כל אלה הנהוגים בעצמם בעולם הזה דרך קבע הם מתים, ולא נשאר בידם דבר מן הממון הבל וריק כעפר שאין בו ממש לא יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממוות.

מלא חסדים כרימון

הן אמת הצדיק הזה אדונו ורבנו המקובל האלקי רבי חיים פינטו, זכותו תעמוד לנו ולכל ישראל, גם בהיותו זקן ושבע ימים היה עושה צדקה ומשפט, והיה מלא חסדים כרימון. והיתה בו עליו השלום מידת גמילות חסדים, ומצטער היה על בני עירו, ותמיד נהג לעשות לויה למתים, ובוכה עליהם.

היה רואה בצערן של ישראל, בכל צער שהיה עובר עליהם ובפרט של תלמידי חכמים, אם מן צער שעבר עליהם בגירוש או מלחמה שעברה על ישראל בקהילת העיר צוירה שגלו מפני ישמעאלים אכזרים, וכמה צרות אירעו להם ברעב ובצמא, בתולותיהם ובחוריהם הלכו בשבי, חרבו בתיהם ועוד זה רודה זה מרדה וזה עושה בעברת זדון, בעוונותינו הרבים, והדבר הזה היה עליהם גזירה מן השמים.

לרגל יומא דהילולא קדישא של כ"ק מרן הצדיק המלומד בניסים כמוהר"ר רבי חיים פינטו זיע"א, ליקטנו קטעים מתוך דברי ההספד של רבי מימון אבוחבט זצ"ל, שדרש בעיר טריסירא מורי ורבותי! ידוע ומפורסם שם הרב הגדול אשר שומעו הלך בכל הארץ, ועתה נח נפשיה דרבי. אשר על כן מוטל עלינו כבודו להספיד עליו, חכם ומקובל א-להי, שרף בעל כנפים, אין די לשבחיו לדרוש מעט מזעיר ממדותיו, אשר הוא מלא חסדים כרימון, מוכתר בכתר תורה, ים החכמה נהר דעה, וכתר ענוה וכתר שם טוב עולה על גביהן.

אנה פנה עיר וקדיש, חכם חרשים שפתותיו נוספות מור ואהלים, בתורה ובעבודה תם יושב אהלים, דומה לצבי ולעופר האילים, ראשו נטוי לארץ כענווים, היה מרביץ תורה ברבים רץ כצבי קודש הלולים, מעיין בגמרא ובתלמוד בפלפולים.

היה הולך בכל שבוע לדפוק על דלתי נדיבי עמים, לגבות צדקה לעניים, עיניו תמיד חסו על אלמנות ויתומים.

אשרי יולדתו בור סיד שאינו מאבד טיפה, אשרי עין ראתה זיו פניו כראות פני א-להים, אלוף ומקובל שר הצבא אליו כל העם שומעים, היה קולו ערב ופיטון, להלל ולשבח בשמחת בית השואבה, רב עצום כרבי מאיר וכרבי עקיבא, גברא רבא, צורבא מרבנן.

מאמר התנא (אבות, ד, יג): רבי שמעון אומר שלושה כתרין הם, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן. קושיא; לכאורה התחיל ואמר שלשה כתרין, ובפועל הוא אומר ארבעה, מהו הטעם של ארבעה כתרין.

אמנם אנו מוצאים רמז כי כשהוקם המשכן היו שלשה כתרין, כתר תורה ע"י שבעים זקנים, ועוד חכמים כמו נדב ואביהוא, פנחס וכלב, שזכו לכתר תורה. וכתר מלכות בראש משה רבינו שהיה כאמור ויהי בישורון מלך

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

ירוצו ולא ייגעו ילכו ולא יעפו". דבר זה עתיד להיות בסוף ונעשה מקצתו היום.

דבר אחר, קומי רני בלילה, אין רנה זו אלא דרך שבח אבל כל זמן שישראל עושין רצון אביהם שבשמים אף הקב"ה בעצמו בא ומשבח את שמו הגדול בפניהם, שנאמר "רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי" וגו', ואומר (ירמיה ל"א) "ובאו ורננו במרום ציון" וגו'.

לפיכך הייתי אומר חייב אדם שיברך וישבח ויפאר וירומם ויגדל ויקדש לשמו של הקב"ה על כל מה שבאות לו לאדם בין טובות ובין רעות, הא כיצד פגע בו ארי ולא אכלו יברך וישבח לשמו של הקב"ה, שמא לארי היה מזומן וחס עליו הקב"ה ולא אכלו. פגע בו דוב ולא אכלו יברך וישבח לשמו של הקב"ה שמא לדוב היה מזומן וחס עליו הקב"ה ולא אכלו, פגע בו כלב ולא אכלו יברך וישבח לשמו של הקב"ה שמא לכלב היה מזומן וחס עליו הקב"ה ולא אכלו, פגע בו זאב ולא אכלו יברך וישבח לשמו של הקב"ה שמא לזאב היה מזומן וחס עליו הקב"ה ולא אכלו, פגע בו נחש או עקרב ולא עקצו יברך וישבח לשמו של הקב"ה שמא לאלו היה מזומן וחס עליו הקב"ה ולא עקצוהו, הכהו קוץ במקום בשר ולא הכהו במקום גידים ועצמות יברך וישבח לשמו של הקב"ה שלא הכהו במקום גיד ועצם. וכל המתפלל ונותן הודאה על הקלות כאלו התפלל ונותן הודאה על החמורות שנאמר (תהלים ל"ב) "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא".

כשהוא מייסרן אינו מייסרן אלא לאמיתו, שנאמר (דברים ח) "וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו" וגו', וכי יש לך אדם בעולם שהוא רוצה שיחטא בנו ח"ו שנאמר (שם י) "כי ה' א-להיכם הוא א-להי הא-להים ואדוני האדונים".

דבר אחר, קומי רני בלילה אין רננה זו אלא שמחה שנאמר (ירמיה ל"א) "רנו ליעקב שמחה", ואומר (זכריה ב) "רני ושמחי בת ציון", רני ברננות הרבה ושמחי בשמחות הרבה. מפני מה? כי הנני בא ושכנתי בתוך וגו'. ואומר (צפניה ג) "רני בת ציון וגו' הסיר ה' משפטך" וגו', ואומר (זכריה ב) "ויראני ה' ארבעה חרשים" וגו', ואלו הן בן דוד ובן יוסף ואליהו וכהן צדק.

ברוך המקום ברוך הוא שבחר בחכמים ובתלמידיהם ומקיים עליהם במדה שאדם מודד - מודדין לו, כמו שהם יושבין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות בכל יום וחוזרין ושונין לשם שמים ויראת שמים בלבבם ומחזיקין דברי תורה על פיהם ומקבלין עליהם בשמחה עול מלכות שמים, כך כביכול הקב"ה נותן להם שמחה לצדיקים בעל כרחם שלא בטובתן, שנאמר (תהלים ד) "נתת שמחה בלבי מעת דגנם ותירושם רבו". משלו משל למה הדבר דומה?

למלך שהיה לו גן עצים סמוך לתוך ביתו וטובל הגינה ומעדרה ומשקה אותה מים מהנהר ונותן לה זבל בזויות, כל עץ ועץ שיש בה ימי זקנותו יפים מימי בחרותו, שנאמר (ישעיה ס"ה) "לא יבנו ואחר ישב לא יטעו ואחר יאכל כי כימי העץ ימי עמי", ואומר (שם מ) "וקוי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים

בר אחר, קומי רני בלילה וגו', אין רוני זו אלא הודאת היסורין. כיצד, עושה אדם כל מה שהוא עושה ובאו עליו יסורין, יעמוד בחצי הלילה וישבח ויברך וירומם ויגדל ויקדש לשמו של מי שאמר והיה העולם ברוך הוא, שנאמר (תהלים ק"ט) "חצות לילה אקום להודות לך" וגו'.

והיכן היה דוד יודע לכוון חצות לילה?

אלא כך אמרו חכמים; כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד, וכשהגיע חצות לילה רוח צפונית מנשבת בו והתחיל הכנור לנגן מאליו, לכך נאמר חצות לילה וגו'. ואומר (משלי כ"ח) "מכסה פשעיו לא יצליח" וגו', כדי להציל מידי כל מה שעשה. וכן כשבאו עליו יסורין, לטובתו הם באים עליו כדי להציל מידי כל מה שעשה. לא יאמר בלבבו; אני צדיק, אני ישר, גומל חסדים אני, עלי יבאו יסורין? אל יכמרו דברים במקום כשאינו יכול לדבר ואל ידבר דברים אלא יסתכל אדם בעצמו ויודיע לעצמו שלא לשום אדם נושא הקב"ה פנים שנאמר (שמות ד) "בני בכורי ישראל", ולהלן הוא אומר (דברים י"ד) "בנים אתם לה' א-להיכם",

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

היה זה בליל כ"ו באלול, ליל ההילולא של כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, וגם בחודש בו נסתלק הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל לבית עולמו.

הזקן יצחק ונונו מאשדוד, מוותיקי מתפללי בית הכנסת על שם רבי חיים זיע"א לא יכול היה לישן. שנתו נדדה מעליו. משום כן התעורר בארבע לפנות בוקר והחליט לשים את פעמיו לעבר בית הכנסת. משום מה, הוא לא הלך בסימטא החשוכה כפי שהיה רגיל לעשות, אלא הלך ברחוב הראשי לבית הכנסת.

כשהתקרב לבנין בית הכנסת, שמע קולות ורעשים של תפילות ובקשות, ואף גם בית הכנסת היה מואר מכל עבריו. מה מתרחש כאן? בארבע לפנות בוקר? הוא התקרב לבנין, הציץ פנימה, ואכן ראה כי בית הכנסת מלא במתפללים מפה לפה. הוא ראה כן תמה; הרי בבית הכנסת לא מתרחש שום מאורע מיוחד, ומה הם התפילות הללו? באם היו אומרים סליחות הרי הייתי צריך לדעת זאת מראש כדי לבוא להתפלל יחד עמהם?

הוא ניגש עד לדלת בית הכנסת וניסה לפתוח אותה, אך לשווא. הדלת היתה נעולה. מכיוון שבכיסו היו תמיד מצויים מפתחות בית הכנסת, הוא הכניס את המפתח לחור המנעול ופתח את הדלת. אבל אז לתדהמתו בבית הכנסת שרר אז חושך ואפילה. לא אור ולא מתפללים. קול דממה דקה עלה מן המקום, וכל איש לא נמצא בו.

מרום פחד ואימה נמלט יצחק ונונו מן המקום, כל עוד נפשו בו. ולא עוד, מרום הפחד אשר תקף אותו, אושפז יצחק עוד באותו יום בבית החולים במחלקה לטיפול נמרץ.